

УДК 378.1

В.Є. Новікова, канд. пед. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

О.Ф. Аксьонова, канд. тех. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ЯКІСТЬ ОСВИТИ ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК, ЩО ВИЗНАЧАЄ УСПІШНІСТЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Процес європейської інтеграції відкриває нові можливості для розвитку вищої освіти в Україні, водночас ставлячи перед нею нові виклики. Одним із ключових аспектів цього процесу є забезпечення якості освіти, що відповідає європейським стандартам. В умовах глобалізації та інтернаціоналізації вищої освіти важливим стає підвищення конкурентоспроможності національних освітніх систем. Якість освіти є основним чинником, який визначає успішність інтеграції України в європейський освітній простір та її здатність забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців [1].

У контексті європейської інтеграції Україна прагне адаптувати національну систему вищої освіти до європейських стандартів якості. Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти (ENQA) та Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти (EQAR) є ключовими інституціями, що визначають принципи та стандарти забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (EHEA), які спрямовані на реалізацію потреб країн – формування наскрізних навчальних програм [2].

Основними принципами забезпечення якості в Європі є академічна свобода, яка забезпечує самостійність та відповідальність університетів у розробці навчальних програм і методів викладання. Прозорість і підзвітність, доступ до інформації про якість освіти, навчальні програми та інші аспекти освітньої діяльності. Особливістю є також залучення всіх зацікавлених сторін у процес забезпечення якості. Мають бути залучені не лише адміністрація і викладачі, але й студенти, випускники та роботодавці. Впровадження системи моніторингу якості дозволяє постійно удосконалювати освітні програми відповідно до нових вимог.

Незважаючи на позитивні зміни, пов'язані з європейською інтеграцією, існують певні виклики у забезпеченні якості вищої освіти в Україні. Багато університетів стикаються з обмеженими ресурсами для модернізації матеріальної бази, що негативно впливає на якість навчального процесу. Викладачам необхідно постійно підвищувати кваліфікацію, особливо в контексті нових підходів до навчання та

використання ІКТ. Процес впровадження європейських стандартів якості вимагає часу та систематичних зусиль як з боку університетів, так і державних органів.

Для успішної інтеграції України в європейський освітній простір необхідно розвивати систему забезпечення якості на основі європейських практик. Українські університети мають активно співпрацювати з міжнародними організаціями для отримання міжнародної акредитації своїх програм. Участь у програмах академічної мобільності, таких як Erasmus+, дозволяє університетам підвищувати якість освіти та сприяти обміну досвідом між викладачами і студентами. Залучення студентів до міжнародних програм дозволяє їм отримувати досвід навчання за європейськими стандартами [3]. 80% нещодавніх випускників Erasmus+ знаходять роботу менш ніж через 3 місяці після закінчення навчання. Кафедра хімії, біохімії, мікробіології та гігієни харчування має досвід написання пропозицій для участі у проєктах (зокрема, ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH " Healthy nutrition guides: European experience integration"). Наступною ступінню має бути не тільки написання а й перемога.

Забезпечення якості вищої освіти в контексті європейської інтеграції є ключовим завданням для розвитку української освітньої системи. Адаптація до європейських стандартів якості сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українських університетів, забезпеченню високого рівня підготовки фахівців та інтеграції України в європейський освітній простір. Для досягнення цієї мети важливо вдосконалювати національні системи оцінювання якості, стимулювати професійний розвиток викладачів та розвивати міжнародну співпрацю.

Інформаційні джерела

1. Луговий В.І., Таланова Ж.В. Якість вищої освіти в Україні: проблеми забезпечення та визнання. Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України», №3 (додаток 2), 2013. С. 6-9. https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/konf_materialy_7_2013_publication.pdf

2. Європейська інтеграція: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / Кол. авт.; за заг. ред. проф. І.А.Грицяка та Д. І.Дзвінчука. — ІваноФранківськ: Місто НВ, 2013. — 464 с. <http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Posibnyk.pdf>

3. Zolotarova, S., Ponomarova, M., Stankevych, S., Novikova, V., Zolotarov, A. INTEGRATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION WITH DIGITAL TECHNOLOGIES *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*, (3), 2024. С. 149–156.